Barcelona 15 de Abril de 1897
El Liberal
Revista quincenal
Julio Donell
Any I
Nº 11

C

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

No l'una

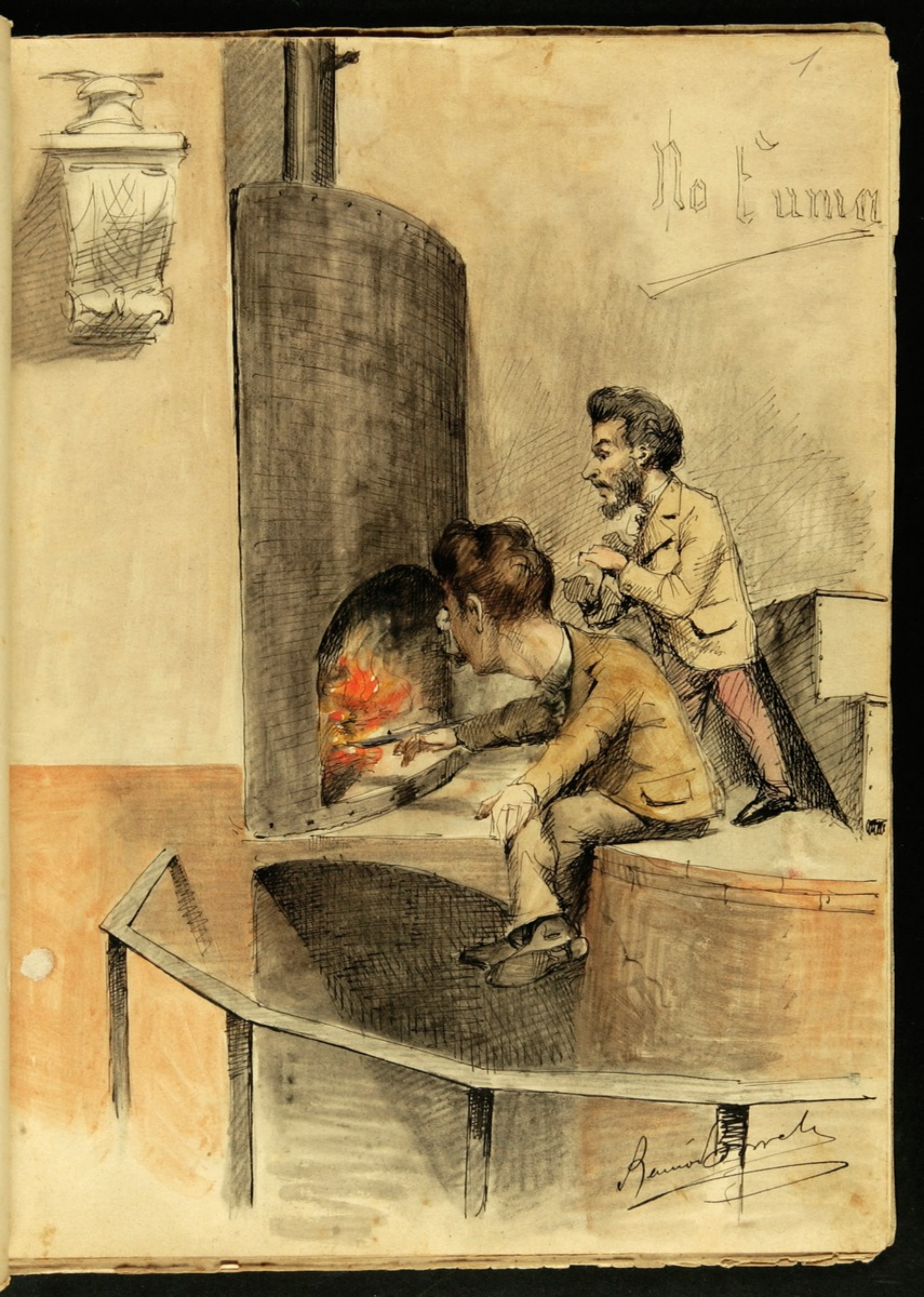

Inspiracions Noseras.

Aquest es lo nom que jo crech que li sentaria millor, y no es per alabarla. Perque cap de nosaltres podrem negar may que gran part de los llaurers alcançats per los redactors de "El Ziberio" se deuen al foch sempre mitj apagat de aquesta estufa mil voltes inmortal qu'ha volgut servirnos de consol cuan fegan bon temps y fernos desesperar cuant lo fret picaba. Aquesta torradora que ns ha mantingut lo foch de nostra inspiracció aguantant dintre llur panxa me sens si de fumosas brases que 's fonien com boledos y omplintnos la clase ab una boira espesa que feya tusir á tothom y entre la que hi jugaba la nostre imajinació transportada á les regions mes sublims, allá ahont tan soly hi entren los grans artistes, los genitis colosals.

Ja es veritat que de vegades nos donaba un mico apagantse á lo millor de la feste y feutme buscar á na mi lo mateix qu'un manxaire; pero jo crech que no feya sense voler y baixa, tot se li podia dispensar al mirarla altres voltes ab llur pell de pera vermella com un titjó de tan bullenta hasta 'l punt de per fuixir lo modelo de son llock per por de quedarse com Sn Llorens.

No obstant lo desagraviment cabuda per tot aixim és que á pesar de los megables serveys que á tots nos ha perstat, avuy en dia ja corren veus de conspiració en contra d'ella tan bona y sobre tot tan inofensiba. Si senyor jo he sentit de

boca del matéix amo algu-
nes coses que ben meditades
venen á ser la sentencia
de mort.

Adeu ilusions pot dir
¡Ah! pobra estufa! ¿que t'en resta
de ta hermosa joventut? Res
tu sis, que la existencia s'ha
posat y desvanescut com fum

Pero no sis ha res los
temps han cambiat la ciencia
ha adelantat molt y especial-
ment ab aquest ram y áixó
sí, que les nobes invencions per
fer calor te mirém ab certa
indiferencia á tu que encara
etz del sistema de cremar llen
ya y gastar molt sense desa
rollar gaires calorics com dim
en Cornet. Jo ja 't compadeis
jo de cor, pero res ells tenen
razó.

Ja no deuen be en Cice-
ron "arbre caygut tothom ne
fá llenya. Tots li tenem lo
defecte á la cara pero lo
mes bonich es que ningú
dice lo matéix. Si un li
troba mala forma (tan
elegant que la té) l'altre que
está mes enlaire aquell que
si fot tapada y per si la ma-
joria troben que té pochs camps
Yo crech que aquestos ultims tenen
razó. Digo de tenir pochs camps
sí perdut á molta gent, De
segur que no s'auria deixat mar
far en Macco si hagues tingut
en aquell moment un centenár
de canons per fer foch contra en
Cirujeda. --- — — — —
— — — — —

Pes ¿o 's te de dir tot, Quant
ja li auran dat lo desaucí y
ocupi lo seu loch mattre esmen
de nova invencio apesar de de-
sarrollar mes calorics ser mes noba
y potser mes llenya. ¿Oblidarem
nosaltres á la mortal estufa
verdader monument de calefac-
cio?

¡No! ¡May may y may!

Los temps podrem passar
pero nosaltres guardarem
de ella un dolç recorda y
tindrem sempre una llagrima
guardada per consagrarla

A Mur memoria
siempre y cuant del Ciel
Casiti.

¡ quina mala letra !

Ramón

Salò Pares y Comp

L' exposició de las obras den Llovera mort fa poch temps á sigut casi un acontexement; totom esperaba tenir al gust de veure d'aprop aquellas obras que dintre l' seu genero varan ferlo notabble; totom esperaba po-

quer admirar "El baile del candil" "El café cantante", y altras y altras coneguts tan sols per reproduccions per la majoria per-fi havem tingut al gust de veure las obras del mestre Llovera. Molts an dit que hera anticuat y per consecuent no valian res: pero no axiso ademostrat Barcelona que no sols ya desfilat tota per la exposicio si-no que no á quedat cuadro per vendre; sembla que tots als que podan gastar s'esperaban comprar per aquesta exposicio: ¿que proba axo; ó que Barcelona té molt mal gust ó que en Llovera ó feya bé de aquestas dos cosas escullexin. Jo en quedo ¿la segona. Ans guardarem be de ficar al peu, criticar aquestas obras axo esta guardat per la gent que en saban; nosaltres prou sabem de moltas altras cosas pero d'axo nones. Am las obras d'un artista mort la broma resultaria escarni, per aquet costat no podem dir res y per al de critica seria molt menos. Lo que si podem fer es citar las obras que en cridat mes l'atencio. Figuran á primer terma, una alegoria den Goya, dibuix que encanta, está en Goya asentad am la paleta á la ma y per contas de pingells té un latigo y per al voltan de él totas las sevas quimeras aquells monstruos dels seus "Caprichos", barraxats am las cortesanas, aguatzils, escribans, frares y toreros, sentenciats y jutxes, als mes

als representans de la nació
mesclats am als xulos y rameras, bruxots as-
querosos requebran donas hermosas y las donas
guapas abrasadas am monstres, tot barrexat tot
confos una cosa lligada am lá altra y cada
cosa vista per-si expontanea, fresca, ben feta y
entremitx de aquet torbelli del mon á
axeca 'n Goya 'm la paleta y al fiiet als dits
dominan tota la societat desde 'l rey, á
la ramera 'l seu genit tot hu avasalla
y esta serio y satisfet com del home que á fet
la seva missió 'l mon; den-tremitx de uns nu-
vols surt una estrella la del genit ilumina
tot aquell formiguex humá y principalment
al cap del pintor, del mes perfect del domados
com si diguessim de aquella societat.
A sigut molt alabat també un cuadro que
l'anomena "La visita al taller" aquet comple-
tamen distin del primer un tot genit tot afecta
de llum, aquet tot tranquil tot fi de color tot
sensill tot bonich pero maco de delo. Tu tema
mol poca cosa; una familia - per las trasas in-
glesa - va á veure l'artista y s' astan miran
als cuadros que pinta tots als visitans mudats
elegans al reves del grupo de modelos ~~que~~ po-
sats al altra costat del cuadro tots po-
bres espitragats y fomits forma un

contras mol bonich, no parlem de lo ben agrupat que está del gust y elegancia que ya de lo ben pintad y solit que es, no t diré res que molts di-uan que 'n Fortuny no hi hauria estat cap mellor firmar aquet cuadro. Aquestas dos obras son las cosas de pes diguem axis- de la exposició; despues venen els cuadros tan conegults de éll, "El ball", "An als toros", "La riña" y tans y tans altras de xulos y xulas, lo que totom conex den Llovera. Se també algunas acuerales mol macas. Despues y té notas, bocetos, dibuxets, es dir infinitats de cuadros, no diré res tot al Salón ple de cuadros de terra 'l sostre hasta 'n aguit de posar vitrinas per colocari uns banos y unas platas es dir es 'n numero crescudissim las obras que 'n arreplegat. No voliam dir casi res y per poch parlem masa y sobre tot masa de serio pero no saberm que diri y havem fet lo que havem sapigut y prou valgui la bona intencio.

Al Sr Cuspinera à dexat exposar an als aparadors de casa seva "La arrilada al Calvari" cuadro del Sr. Leopoldo Roca si al pintor agues vulgut imitar una estampa hauria acertat. Ello sembla una oleografia de casa 'n Molinas (axo va sense ofendre à dingu).

Rufes

Pul Barrell

Albeno del 15 Abril 1897

BIBLIOTECA DE CATALUNYA
BC

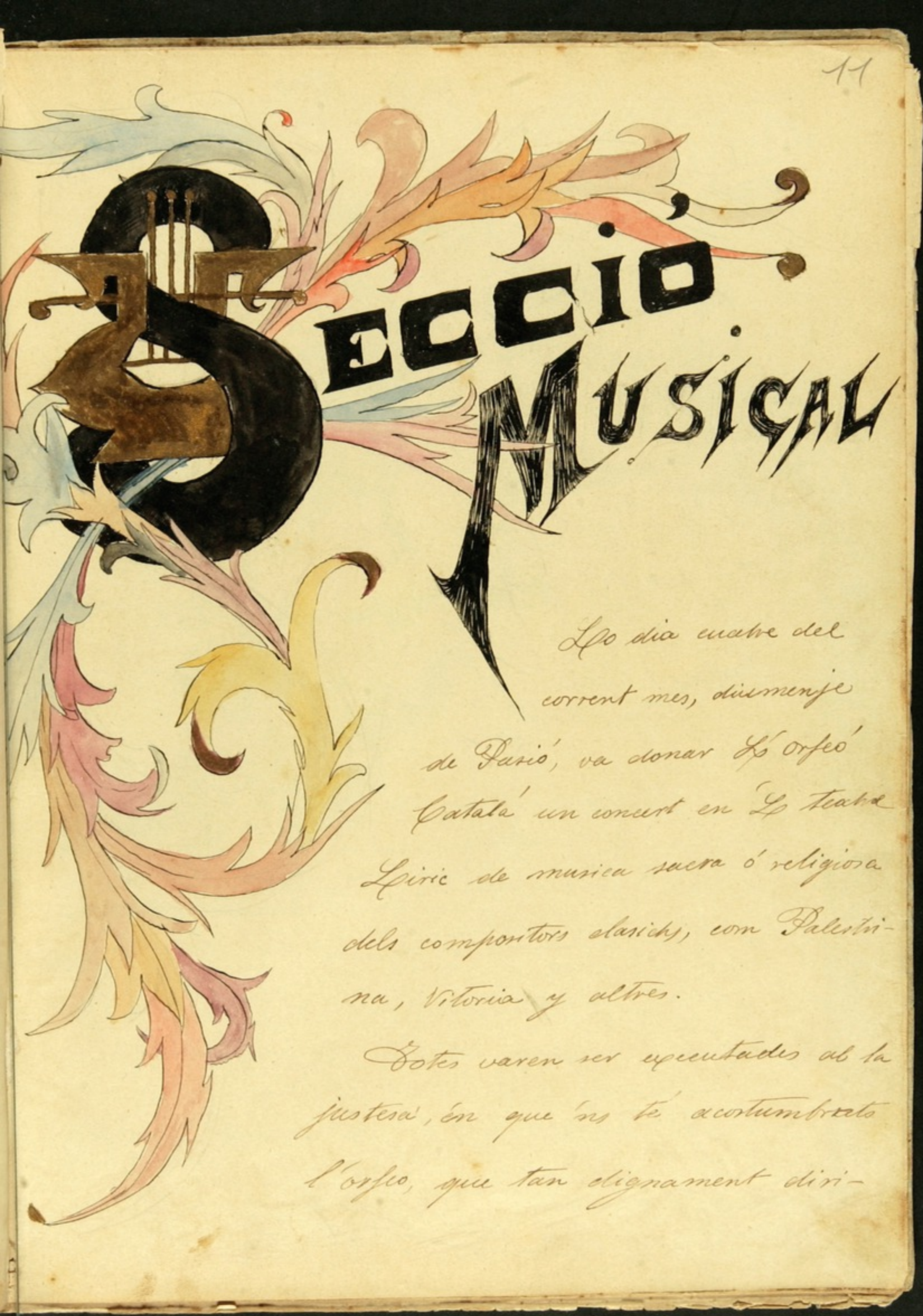

Secció Musical

Lo dia cuatre del corrent mes, diumenje de Pasió, va donar Lo Orfeó Catalá un concert en Lo teatre Líric de musica sacra ó religiosa dels compositors clasichs, com Palestrina, Vitoria y altres.

Totes varen ser executades ab la justesa, ón que ns té acostumbrato l'orfeo, que tan dignament diri-

geis lo mestre Millet.

Gracies al seu talent musical y al cariño ca que ha tractat á lo Orfeó, aquest es avuy en de el unic que á Catalunya porta la palma, y un dels mes complerts, pues ademes del chor de h el té de donas y noies.

Lo concert feu mol concorreguit y els a mistas molt aplaudits.

En el Liceo se ha inaugurat la temporada amb la opera Lohengrin.

La Societat Catalana de Concerts acabá la s dels donats en el Liric per semmana santa.

La Societat "Institucio Catalana de Musica" dona son primer concert en el seu local. Cantarán can populars y musica religiosa lo dia 5 ó 6.

Y jo donaré un concert lo dia que menos te ho pensis

J. Montagrat

Rams & Monuments

Ja habem passat las diadas en que han imperat tan distinguidas personalitats, las mes envejadas de tothom y particularment de 'ls que 's dedican à las Bellas Artes, si de petit se espera el poguer comprar bans ramos per benehirlos, de gran, es lo mes rich tresor que aspira à obtenir tota persona de carrera el tenir palmas y llaurers, per las criaturas es una alegria immensa, tots los mals de capes estan al poguer benehirlo ben carregat de casas dolsas, aquet

dia los cartons, balas y altres fochs infantil van à reció, Las nenas, que 'n son de feliças ab la palma, pero ab lo adelantada que está la juventud Avi de Tiyle ¡Quantas no hi ya que preferirian en cantés de dulces

penjats à la palma algun jove guapo

Vrobanme al Plá del Os contemplan las palmas, una gitana en va mirar la mena y en va dir que seria malt desgraciat

Jo com era petit rés se me 'n daba que en Canóvas fos pader ò no à mi que 'n donguesin un ram ben carregat de alment y la salvació de España y del meu ventrell estaba arreglat a la diada que Jesucristo va entrar à Jerusalem

no sabia lo que 'n pasaba procuraba comegrar un bon palmó que fes farse tropa y cap à missa faltan ramus y quina caballera li feya sortir abs fochs moments y aixo que no hi pasaba cap especifich del Dr. Ayer, pero aixo si en feya tomo cirts de cridar el Gall etc etc que se me abrian las partas de la gana y no podia resistir

à la tentació de las llammaduras de alguna vehina

Y el Llamé, que es lo que buscas tú y tots els que estudian sino obtenir farses llauers, pero no de aquets que tan serveixen per la bugada com per entrar fochs Celestials sino dels que no se asecan may, y que

à medida que pasa el temps se aguantan mes ferms y que ha més de ser un honrós premi per qui els abté, es una bona mostra de la estima en que tenen del seu talent els que lo han atorgat,

y aquest no es comprà als diners ni influencias sino degut als propis merits de la persona favorescuda

De monuments si que no ni hi dexcat cap per veure, tots

els hi seguit y creu que si ab lo temps tú has de estar á la intemperie no't dexaré de visitarte

També han habundat las exibicions de barrets..... de Coya que recordan la llima de mel de nes,

de vista Ligle, si vehiesis ab lo gust que van à seguir monuments los tórtolos dels temps del Espartero, no sembla sino que esperin aquesta diada per treure à aregar la vestimenta que els recorda els felizos temps de la felicitat

També es dels dias del any que hi vest més mantellinas (y aixo que la Escuadra Inglesa ya es fora) pero tot lo simpaticas que en son las que las portan, en son dignas de compasio y llastima els infelizos que las agafan.

Abambe se han vist com cada
any col·leccions de vmis per
tots els gustos, que als
ayre
magestuos
se
han dedicat a
exsibirse y pasejar lo garbo
pel·els carrers de Barcelona,
dúhen tots ells, los mateixos
vestits del dia de la trencadisa

Tothom se
queixa de la sequetat y
donan la culpa al temps
pero yo opino que es de
menjà tan bacallà, ab aques-
tos dias tot es capas de asecar-
se, hasta el quadro de'n Mo-
linas si fos aqui y al Rovell
si vehiesis el despaix que ya
creu que à un li agafen
ganes de deixar la carrera
y posarse à fabricant y
es cla ab tanta set, tatom
va esverat, qui no te set
de venjansa, te set als pan-
talons y els que es llevaban
à las nou are fins no fan
à las set

Tots buscan la humitat,
la aigua de las mongueras
y carri-cubas ni temps queda
de arribar à terra, Si vehiesis
la aixeta de la clase, los
alumnos semblan cabrits afa-
mats, totas las plantas
se asecan y hasta els ulls
de poll que tenia à las
plantas dels peus se han
asecat

I fins à la próxima

R. Riera Molinas

Vent y Toros

I Espanya ja no hi queda vergonya, ni art, ni toros ni noyas escayentas, ¿que s'en pot esperar d'un país que donan corridas ab un vent que fa tocar sola la Tomasa de la Catedral, y mou las agullas del rellotge de la Universitat? ¿que s'en pot esperar? vaja digun! rej! Es j'a dir, si, s'en pot esperar que ab tan vent nos inflem pels garrons y l'dia menos pensat fem un pet com una vigala.

Eni no va anar

al toros lo dimenge primera corrida de la temporada, no sab de quin color las garta lo Senyor Eolo, l' celestial fabricant de Ciclons y Tremontanas, com diu la Doctrina.

A mi m' va anar lo barret enlaire tres ó quatre vegadas; semblava que volgues fer una visita á Sant Pere patró del Ciberi. Lo salat del cas es que una de las vegadas en lloch d' anar cap á munt va anar á parar al redondel en lo precis moment en que un burot vestit de torero acabava de posar un parell de banderillas á la freixura de la bestia, y l' publich creyent que só feya una demostració de agrado me va tributar una ovació que ab un xich mes degenera en pluja de botellas y taronjas.

Consté que l' publich tenia raho; quina corrida! ¡ah! Só que hi anava tan ilusionat vaig sortirme ab las mans al cap (era per

que no m'tornes á fuijir la tapadora)
Lo primer, segon, y tercer
bitjó menos mal, pero l'cuart, allo
no era toro, allo era un be de po de
pessich dels que fan á Caldetas. Los fij-
cadors, ó el feyan passar del un al
altre á cops de puya com si jugue-
ssin al refilando. Veyent que no po-
dian fer res d'aquella bestiola paci-
fica, lo president ordená que l'fogui-
fessen, y despres de tres parellas de bande-
rillas que l'van torrar com una cas-
tanya es quedá olorant tranquilament
aquella fragancia de rostit que despedia
so respectable persona.
Al ultim com benmunt
de que ni pessichs, ni paraulas agra-
viatorias logravan despertar lo fu-
ror en aquell toro de ventall, tingue-
ren que fer sortir los mansos que
naren emportarsel á tall de civils, en
mitg dels insults d'aquell publich
que cridan treya per la boca tot
lo vent que habia penetrat per to-
tas las pars del seu cos.
Lo quint toro va

estar á la altura dels demes, sinó qu'en lloch de ferlo rostit varen preferir que s'morís de fartich, y despres d'una hora de titanichs esforsos van lograr que passes á millor vida rodejat de tota la maldrilla que li prodigaba consells si fi de que s'en anes al altre mon ab tota resignació. La publich estaba commogudissim.

Cuan va sortir l'ultim toro, l'astre rey ja habia tombat la montanya de Montjuich negantnos sos raigs d'or que son lo complement de tota corrida. La plassa s'anava quedant á las foscas y l'publich comensaba á encendrer mistos doman al circo taurino l'espectle d'una professó de Setmana Santa.

No se de quin modo va desferse lo matador de la sexta fiera, perque al arrivar á la ultima sort ja era foch y sols se sentian las estocadas que tocaban os. Al cap de tres quarts vareig

sentirne una que feya soroll de tocar fusta. Acavaban de clabar al animal á la barrera atravessat per la pancha á tall de papellona.

Al sortir, vaig atrabessar los corredors iluminats per dehas en, mans del empleats de la plassa juran no tornar als toros ..... fins Dimenge que mata en Guerrita.

Pep Barreja

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

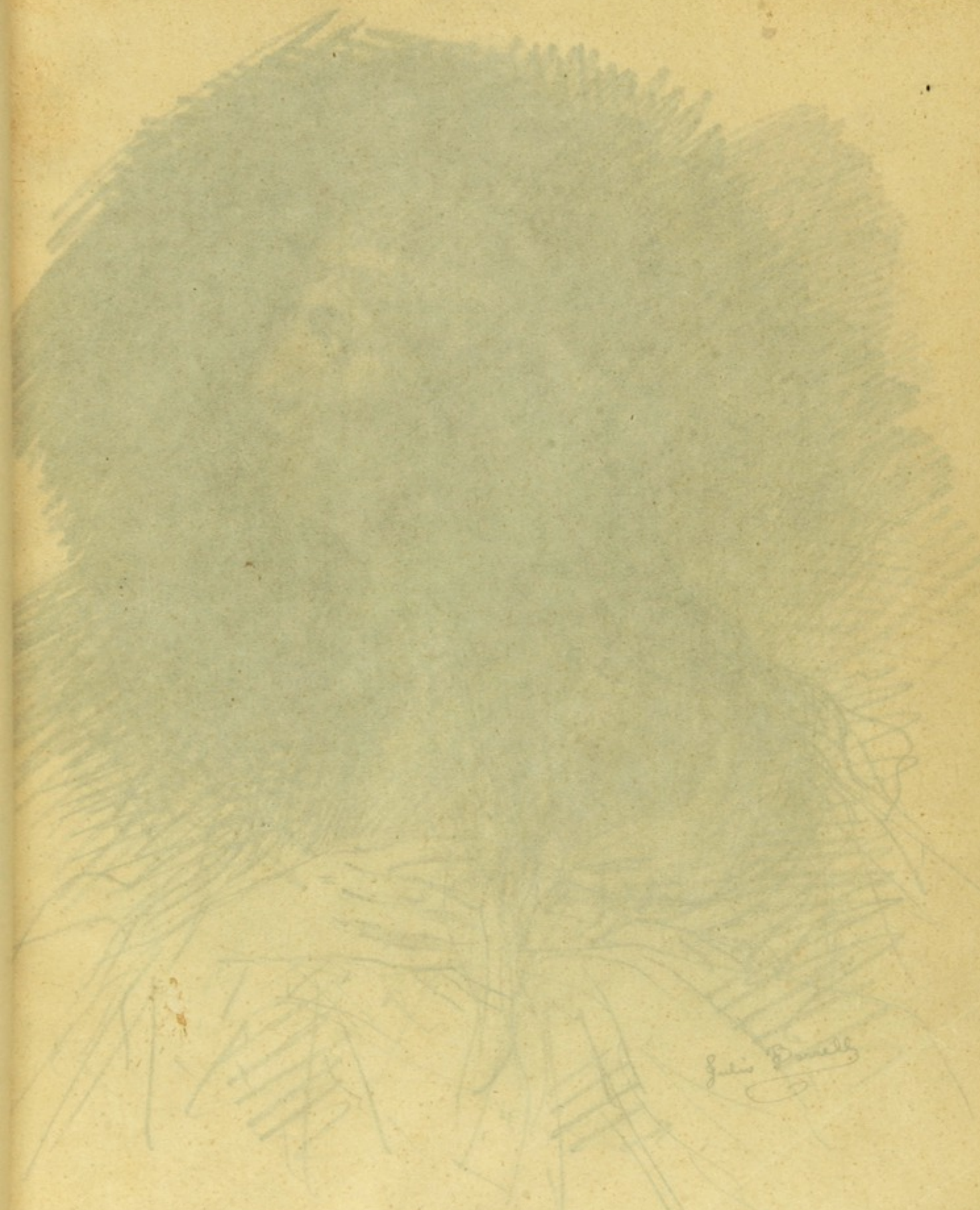
Julio Romero

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Julia Barrell

BIBLIOTECA DE CATALUNYA
BC

MENÚ DE CUARESMA

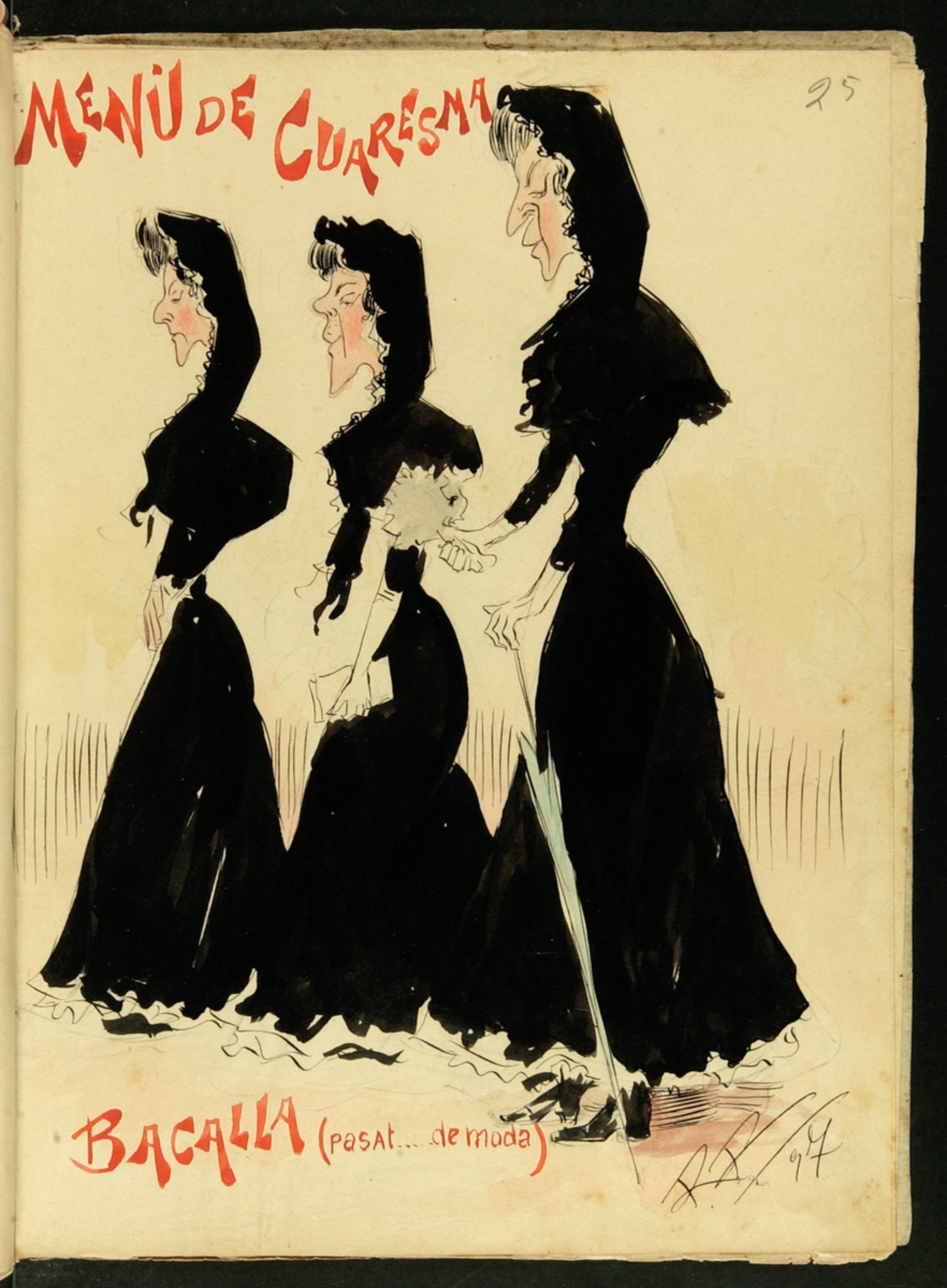

BACALLA (pasat... de moda)

BIBLIOTECA DE CATALUNYA
BC

L'HEROE DE LA Guingena.

Espectacles.

Altra volta han tornat a comparèixer los distingits ingleses: sembla que que no'n tinguem prou ab los de cara que encara han de venir de fora y que encara vinguen ben representats a lo menos sino ab calitat ab número. per que mira que aquesta vegada han vingut los tarros pues grans del mon (he? tots carregats d'ingleses (eran pocas vergonyas).. Tots se passejan per la Rambla badant.

Aquesta vegada no los deixan sortir de nuits per lo de que es reproduexin las escenas de l'altra vegada es à dir venen pels carrers cisteras d'inglesos agegits, completamen borratchos ¡Oh la sereietat inglesa!!...

Tots han ab sombrero se passa apoi con adelantats i certan mott lo menos en l'estació y en l'estrado.

Lo disapte varen fer un partit de Kriquet Full. un dels pocs d'ells despues del que serviren té y galetes

he que t'en sentes.

Com a espectacle es el mes culminant de la primera pues los demes estan amortiguits per ser aquesta semana de Semana Santa. Despres de la cual se preparan Espectacles. Tors Carreras de Caballs à pesar de dir cada any que es l'ultim sempre y tornan-se fi mes tecapes per proquesta contar

Lo disapte va ser lo sain d'en Porcel per lo que los amichs que varem anar a felicitarlo vam es mol obsequiats per sa familia que ab tanta amabilidad hizo los honores de la casa.

No podem dir lo motiu de D. Julio Borrelli il dil naso con dim en Rien ellolinar (C.R.M). pues ni los que li felicitaran lo motiu dia ni los que anan un poc arrasagats. lo felicitaren l'endama' no varem doma ses, ni aixi ab bolado. Bols espectacle mes omplan venen alli gients com en Riera pute y dia que no menjate gallina per serevarsa per tan. Julio y al arribar a lo dia dirichot entornar en ab lo mon avant.

Todo era per el arte.

Bon amichs

C. C y Palau

BIBLIOTECA DE

(1) Lo Modernista.

Lo modernista xpasa lo dia avidesjen venir ideas que vol aparlar pero que l'atrapen y los veu alsarse... amun... amun y las crida y las invoca... y petis las veu desaparejer y un cop ya no i son com abans.

¿He que t'en sembla lo comprens ó no lo modernisma?

Capetà Cornet y Pala

(1) Una pora rotta.

Robert Burns

BIBLIOTECA DE CATALUNYA BC

DE JUNIS

Soch casat à la Cuaresma
y tindrà de dajunàr
¡¡Considera tu Tiberio
Si aixo es facil de aguantar!!

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001528314

BIBLIOTECA DE CATALUNYA
BC